

שאלה בלליית

בחג עלרת העבר נולד צרעיוני ספיקא דדינא צה' יו"ט לחדש דבר
לאסור דבר הגהוג להיות מותר, אמרתי אגיש הספק צער הלצון, שם נכנסין
ויולאין בעלי הריסין זקנים ונערים חכמים ומורים, משם אדע גם אני, וחולי
זכיהי לחדש דבר דהתקבל בעיני המורים, מאושר יהי הלקי אס' ע"י יתגלגל
הדבר, ופן שגיהי — בקשהי מכה"ר שיטאו חטאיה אשר צאהי להטריח את
כבודם ללמדני, תורה היא וללמוד אני לריך.

בדב' הליצת הבהמות ציו"ט להוך אוכלים עפ"י הגמ' שבה ד' קמ"ד
חולב אדם וכו' — לענ"ד הי' נראה להבדיל ולהורות בדבר זה, ולהבדיל בין
מקום למקום, בין חולב לחולב. להורות היחר לאנשי עירות שנמלא שם שו"צ
וסכינים מוכשרים לשחוט, ולהורות איסור לבעלי הישוב הרחוקים מהחום
העיר, וה' שהוטה אינם יודעים וסבין כשר לשחיטה אין להם, —

עפ"י מאי דחדשו החוס' שם בהיחר, החליצה דזה אינו רק ציו"ט ולא
בשבת, וטעמם לאסור בשבת, משום דלא חזי הבהמה לאכילה בשבת ודמי
הבהמה לשבלים והחולב דומה למפרק אוכל משבלים. יעו"ש ובן קיי"ל לדינא
דבשבת אסור להלוב אפילו להוך אוכלים. והר"ן פליג על הו' הג"ל ע"ש. וסבר
דהא דלא חזי מחמת איסור שבת — לא מקרי האוכל בשביל זה פסולת, מ"מ אג
דקי"ל כהחוס' הג"ל דכיון דלא חזי לאכילה אס' ירלה מקרי בשביל זה פסולת
א"כ ה"ה ציו"ט היכן דלא חזי לאכילה אס' ירלה — דומה הבהמה לפסולת והחולב
ממנה כמו שמפרק אוכל מן שבלים, כמו שפירשו החוס' הג"ל לע' שבת. ולבעלי
הישוב שלא חזו בהמהם לאכילה ציו"ט להם ולכמותם אין בין יו"ט לשבת בדבר
החליצה להוך אוכלים — ואסור ?

ואין מקום לבע"ד לחלק ולחלוק — בין דבר שאינו ראוי לאכילה מחמת
דין תורה ובין דבר שראוי מחמת דין תורה ורק מדרבנן אינו ראוי, והכא בנידן
דין אינו ראוי מחמת חומין כדפרשהי לעיל, ויציא ראי' לדבריו מנגמ' חולין
ד' פ"ו לע' כסוי הדם למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה הי' נותר חייב בכסוי
אע"ג דכתיב אשר יאכל והוא אינו ראוי לאכול מדרבנן, גם יציא ראי' מנגמ'
צ"ק ד' ע"א למ"ד מעשה שבת דרבנן מקרי שחיטה ראוי — הגני
להגידו כי אין שום דמיון לכאן, שם אינו הלוי טעם הכיסוי בשביל זה
דראוי לאכילה, ושם אינו חלוי טעם חיוב הגנב מחמת שחט כראוי, דאזיה
טעם הוא ורק אופני חיובי התורה המה, צאופן זה חייבה וצאופן זה פטרה,
וה"ה גבי כסוי צאופן זה לזה לבאום וצאופן זה לא לזה, א"כ שפיר אמרינן
דאסורי דרבנן לא נכללו באופני, אבל אס' הי' שם טעם המלוא בשביל שראוי
לאכילה, צוודאי אס' אה"כ נהחדש דבה מזה ע"י רבנן שאינו ראוי, הי' כמו אינו
ראוי מדאורייתא.

א"כ צנדון דידן דה"ל בזה עיקר הטעם, מה שראוי מקרי אוכל, ומה
שאינו ראוי מקרי פסולת אזי מה שאינו ראוי מקרי פסולת — יהי' מאיזה מניעה
שיהי' אס' דין תורה או דין רבנן וראי' לזה מלינו בצ"ב ד' פ"א לע' בכורים
מה שאינו ראוי לקרות עליהם, מקרי אינו ראוי, אע"פ ראוי ראוי מחמת
דין רבנן יעו"ש, משום דשם חלי' בזה מה שיהי' ראוי יעו"ש.

גם ראי' לדברי לדמותו יו"ט לשבת, ולא נוכל לומר דבשבת מחמת איסור
דאורייתא — לפי מאי דכבר העלה מרן הגאון האמיתי אבי המורים אב"ד
דקאונא שיחי' בספרו צאר ילחק, דבשבת מותר לשחוט עפ"י שנים מדין תורה.
יעו"ש, א"כ בשבת נמי אין העיכוב אלא מחמת דין דרבנן ומ"מ מקרי פסולת,
א"כ ה"ה יו"ט. אבקש מכביר המורים ללמדני דעת וחכמה, וכל יסמכו ללמדני
במה שלא ישיבו כאמרם אין משיבין ע'. פן לא אבין מחמת זה — ובע"כ אהי'
מוכרת להורות בן לימים הצעל"ט, ופן לאסור דבר המותר.

השאל יעקב יאסעף החוב"ק ווילאן.